

Strategiija 2025-2029

Strategiija 2025-2029

Iver Jåks: Beaivváš ja bieggá (1996). Sámi Našunálateáhter Beaivváš, Sámi joatkkaskuvla ja boazodoalloškuvla, 2024. © Iver Jåks / BONO. Foto: Lars Petter Pettersen, Snøhetta/Statsbygg

KO
RO

Innhold

KOROs strategiija 2025–2029	2
I Mii KORO lea?	2
II Maid KORO dahká?	2
III KORO servodatdahkamuš.....	2
IV Servodatlađastallan ja áigumušdajaldagat.....	3
1. Dáiddalaš olggosbuktinluomusvuohta	3
2. Dáidda searvevuođa várás	3
1. Ovddastuslašvuohta ja oinnolašvuohta	4
2. Dáiddáriid birgenláhki.....	4
3. Dáiddačoakkáldat ja diehto- ja máhttogárgedus.....	5
4. Fágabiras.....	5

KOROs strategiiija 2025–2029

I Mii KORO lea?

KORO lea stáhta fágaorgána dáidagiid várás mat leat almmolaš lanjain ja šiljuin, ja lea Kultur- ja dásseárvodepartemeantta vuollásaš etáhtta. KORO dáiddafágalaš bargu lea gieđa guhkkosaš gaska vuođđonjuolggadusa vuollásaš.

II Maid KORO dahká?

Luđolaš dáiddalaš olggosbuktimiid háhkanvejolašvuohta lea mearrideaddji fátmmasteaddji servodahkii, gos lea sadji sierramielalašvuođaide ja mánggalágan oaiviliidda. KORO lea láidesteaddji, mii galgá nannet rabas ja bajásčuvgejuvvon almmolaš ságastallama, ja mii bargá dan ovdii, ahte luđolaš dáiddalaš olggosbuktimiin galgá leat guovddášlaš sadji min almmolaš oktasašlanjaid hábmemis.

Golmma dáiddaortnega bokte ja iežas vuolggahan proševttaid bokte buvttada ja ruhtada KORO dáidagiid almmolaš čájáhagaide miehtá Norgga, ja maddái Norgga konsuláhtaide ja ambassádaide olgoriikkas. Dát mearkaša ahte KORO hálddaša ja gaskkusta stuorra, bieđggus dáiddačoakkáldaga, mii lea olahanmutter doppe gos olbmot johtalit ja orostallet, ja man mihtilmasvuohta lea ahte dáiddadahkosiin lea nanu, vuostevurolaš gaskavuolta iežas birrasiidda ja iežas gehččiide.

Riikkagottálaš fágabirasin dáidagiid várás mat leat almmolaš lanjain ja šiljuin, addá KORO fágalaš rávvagiid suorggi eará almmolaš oassádalliide, ja láidesta maddái bargomálliide ja geavadiidda mat váfistit dáiddáriidda ja kuráhtoriidda miehtá riikka buriid ja vuorddehahti bargoeavttuid. Lassin mielváikkuha KORO diehto- ja máhttogárgedemiin fágasuorgái konferánssaid, semináraid ja publikašuvnnaid bokte.

III KORO servodatdahkamuš

KORO váfista ahte nu eatnagat go vejolaš galget beassat vásihit dáidagiid, main lea alla kvaliteahhta almmolaš lanjain ja šiljuin miehtá riikka. KORO galgá maddái veahkehit gárgedit dálááiggedáidaga, ja veahkehit addit dáiddáriidda máksobargguid ja bargodietnasiid.

IV Servodatlađastallan ja áigumušdajaldagat

1. Dáiddalaš olggosbuktiinluomusvuohta

Cealkinfriddjavuođakommišuvnna čielggadeapmi (NOU 2022: 9) nanne, ahte luđolaš dáiddalaš olggosbuktimat leat daid guovddážiis maid olggosbuktiinluomusvuohta lea oaivvilduvvon suodjalit. Stáhta ii leat geatnegahttojuvvon dušše suovvat luđolaččat olggosbuktit, muhto lea maid dáid geatnegahttojuvvon aktiivvalaččat lámhčit dilálašvuođaid nu, ahte dakkár olggosbuktimat sáhttet dáhpáhuvvat. KORO bargá dáidaga sorjjasmeahtunvuođa ovdii, ja galgá gaskkustit dieđu dáidaga mearkkašumis eanjkilolbmui, demokratijii ja servodateallimii. Min iehčamet fágasuorggi siskkobealde lea dáiddalaš iehčanasvuođa ja báikkálaš oassálastima gaskasaš gealdagas earenoamáš áigejuovdil: Jierpmálaš ja govtolaš oassálastin lea eaktun dáiddaprošeavttaid gárgedeapmái almmolaš lanjain ja šiljuin, seammás go galgá dáiddalaš olggosbuktiinluomusvuođas adnojuvvot ávvir.

- a) KORO galgá bargat dan ovdii, ahte dáiddarat ja kuráhtorat sáhttet buvttadit dáiddalaš olggosbuktimiid almmá risikerekeahttä sensuvrra dahje ránggáštusaid.
- b) KORO galgá viidáset gárgedit málliid vuostáváldiid oassálastima várás, mat seammás suodjalit dáiddalaš iehčanasvuođa.
- c) KORO galgá sirdihit iežas dieđu ja máhtu dán suorggi ráđđeaddin eará almmolaš dáiddabuvttadeddjiide ja barggaheddjiide.

2. Dáidda searvevuođa várás

Kultuvra veahkeha olbmuid vásihit searvevuođa, ja KORO dahkamušas lea sáhka ráhkadit dáiddadeaivvademiid doppe gos olbmot johtalit. Seammás eai gártta šat stáhtalaš doaimmat deaivvadanbáikin seamma lámhcai go ovdal: Báilvalusat mat ovdal vuođđuduvve fysihkalaš deaivvademiide leat digitaliserejuvvon, ja stuorra almmolaš čájáhagat nugo universiteahtat, buohcceviesut ja departemeantahuksehusat leat biddjojuvvon čavgadet beassanbearráigeahču vuollásažžan. KORO:i šaddá dávjjet dávjá deatálaččabun vuoruhit čájáhagaid, gos dáidda sáhtta deavdit deatálaš doaimmaid stuorát searvevuhtii. Seammás fertejit dáiddadahkosat mat leat juo čoakkáldagas, dahkkojuvvot olámuttolažžan viidát álbmogii, sihke fysihkalaččat ja digitála gaskkustankanálaid bokte.

- a) KORO galgá bargat dan ovdii, ahte dáidda vuhtiiváldojuvvo árrat huksenproseassas, ja váfistit dáidagii sajusteami mii dahká dan olámuttolažžan nu eatnagiidda go vejolaš.
- b) KORO galgá nannet rávven- ja buvttadanveahkkefálaldaga veahkehan dihtii dáiddaprošeavttaid doaimmaheami almmolaš lanjain ja šiljuin.
- c) KORO galga bargat dan ovdii, ahte dáiddadahkosat deivet stuorát álbmoga lagat vuorroságastallama bokte vuostáváldiiguin ja eambo luoikama bokte čájáhusulbmiliidda.
- d) KORO galgá gárgedit gaskkustanstrategiijaid mat bohciidahttet áŋgiruššama, beroštumi ja mieleaiggáduššama viiddis álbmogis.

1. Ovddastuslašvuohta ja oinnolašvuohta

Dáiddasuorgi lea máŋggabealatvuođa ja iešguđetlágan kultuvrraid ja joavkkuid deaivvademiid deađalaš arena, ja KORO bargá viiddidit jienaid ja mitalusaid válljenvári almmolašvuođas. KORO lea lassin velá vásttolaš das, ahte almmolaš lanjaid ja šiljuid dáidagii čatnaseaddji proseassaid jođihit ja doaimmahit olbmot, geain lea iešguđetlágan gelbbolašvuohta ja duogáš.

- a) KORO galgá deattuhit kultuvrralaš máŋggabealatvuođa ja ovddastuslašvuođa olggudas dáiddár- ja kuráhtormáksobargguid juohkimis, ja maiddá bestemis KORO iežas organisašuvdnii.
- b) KORO galgá mielváikkuhit dasa, ahte dáidda almmolaš lanjain ja šiljuin ráhkada ja dahká olámuttolažžan mitalusaid máŋggabealatvuođa hárrái, sihke ođđa dáiddadahkosiid buvttadeami ja čoakkáldaga dáláš dáiddadahkosiid gaskkusteami bokte.
- c) KORO galgá nannet ovttasbarggu joavkkuiguin geat mielváikkuhit máŋggabealatvuhtii, ja geaid searvá lohkkovuođiit maiddá eamiálbmot ja našuvnnalaš minoritehtat, barggus gárgedit ođđa prošeavttaid ja gárbmudit dáláš dáiddadahkosiid.

2. Dáiddáriid birgenláhki

KORO dáiddárpoltiikalaš dahkamuš doaimmahuvvo kuraterema ja buvttadeami bokte, doarjagiid juohkima bokte ja maiddá čoakkáldaga dáiddadahkosiid buori hálddašeami ja gaskkusteami bokte. Nubbi eará deađalaš oassi dán barggus lea dieđu ja máhtu juogadeapmi, gelbbolašvuođa lokten ja eará oassádalliid rávven fágasuorggi siskkobealde. Nuvttá bargu, vuollebálkádeapmi ja heittogis rámmaeavttut váttásmahttet ain máŋgga iešheanalaš ealáhusdoalli dáiddára dili. KORO:s lea earenoamáš ovddasvástádus gárgedit rámmaráhkanusaid mat ovddaldastet oassádalliid dárbuid, ja mat váfistit dáiddalaš doaimmanvejolašvuođaid ja maiddá buriid ja vuorddehahtti bargoeavttuid dáiddáriidda ja kuráhtoriidda.

- a) KORO galgá mielváikkuhit dasa, ahte gárgeduvvo bajit «árvovuođđojurdda» dáiddasuorgái «Kunstnarkår» [dáiddáriid birgenláhki] (2022-2023) nammasaš stuorradiggedieđáhusa mielde.
- b) KORO bargomálet ja rámmaráhkkanusat galget viidáset gárgeduvvot dáidda- ja dáiddárgeahččanguovllu vuođul, ja ovttas dovddiidusaiguin ja dieđuiiguin mat ožžojuvvojit bođuprošeavttain, galgá dát bargu bohtit ávkin olles suorgái.
- c) KORO galgá nannet vuorroságastallama áššáiguoskevaš dáiddaoassádalliiguin guvllolaš dásis ja maiddái gárgedit fierpmádagaid ja čoagganansajiid láchčin dihtii dilálašvuođaid dovddiiduslonohallamii ja gelbbolašvuođajuogadeapmái.

3. Dáiddačoakkáldat ja diehto- ja máhttogárgedus

KORO lea buvttadan dáidagiid jagi 1977 rájes, ja hálddaša dál jámma lassáneaddji čoakkáldaga, masa gullet dáidagat almmolaš lanjain ja šiljuin. Čoakkáldat duođašta doaimma historjjá, guovddášlaš dáiddadahkosiid ja dáiddáruššamiid norgalaš ja riikkaidgaskasaš dáiddahistorjjás, ja mángalogi jagi kuráhtorgeavada. 50-jagi ávvudeapmi 2007:s lea buorre liiba guorahallagoahtit KORO guovddášlaš saji dáiddasuorggi gárggiideamis álgomuttu rájes. Seammás galgat mii leat oinnolaš láidesteadjit suorggi ođđasis jurddašeapmái ja fágalaš viidáset gárgedeapmái, ja gárgedit diehtoprošeavttaid, mat leat čuožžovaččat suorggi oassádalliide, jottkolaš oassin min iehčamet guovddášdahkamušain, iehčamet vuolggahan proševttaid bokte ja ovttasbarggu bokte earáiguin.

- a) KORO galgá nannet čoakkáldaga saji almmolašvuođas dainna lágiin, ahte ráhkada ollislaš plána dáiddadahkosiid dievas birrajohtima várás: Čoaggimii/buvttadeapmái, geavaheapmái, gieđahallamii, gaskkusteapmái, sealluheapmái ja dutkamii.
- b) KORO galgá ráhkadit rávvejeaddji standárddaid čoakkáldatbargui ICOM [riikkaidgaskasaš museaorganisašuvnna] museaetihkalaš njuolggadusmearrádusaid vuođul. Standárddain galgá leat sirddihanárvu eará oassádalliide, geat gullet almmolaš lanjaid ja šiljuid dáidagiid fágasuorgái.
- c) KORO galgá hábmet diehto- ja máhttoprošeavttaid ja gaskkustandoaimbajuid, mat veahkehit smiehttat doaimma, fágasuorggi ja čoakkáldaga mearkkašumi hárrái, sihke dáiddahistorjjálaš oktavuođas ja stuorát servodatgeahččanguovllus.

4. Fágabiras

KORO ovddasta almmolaš lanjaid ja šiljuid dáidaga riikkagottálaš fágabirrasa, mii ii gávdno eará doaimmain dahje kulturinstitušuvnnain. Virggehasain lea earenoamáš gelbbolašvuohta sin iežaset fágasurggiid siskkobealde, mávssolaš vuogádatdáidu ja viiddis dovddiidus

máŋggadáfot dáiddabuvttademiin. Bisuhan dihtii sajadaga oinnolaš láidesteaddjin fágalaš ođđasis jurddašeapmái ja fágasuorggi viidáset gárgedeapmái lea mearrideaddji, ahte KORO nagada áimmahuššat dán gelbbolašvuođa. Guovddášlaš čoavddasánit leat fágalaš gárgedusvejolašvuođat, buorit bargoeavttut ja maiddái buorre ja arvosmahtti bargobiras.

- a) KORO galgá láchčit dilálašvuođaid buot virggehasaid oktagaslaš gelbbolašvuođagárgedeapmái. Jođiheaddjit galget vuorroságastallamis iešguđiinge bargiin árvoštallat, makkár dárbbut ja vejolašvuođat sis leat váldit kurssaid, oažžut áiggi fágalaš čiekŋudeapmái, oastit girjjálašvuođa, fitnat oahppomátkkiin, hospiteret ja vejolaččat ohcat virgelobiid lassioahpu vázzimii.
- b) KORO galgá leat sosiálalaččat fátmasteaddji ja fágalaččat arvosmahtti bargosearvevuhta. Dát mearkkaša ahte dieđut jorret rahpasit ja ahte lea viiddis eaiggátvuođadovdu doaimma aktivitehtaide juhkosiid ja prošeavttaid rastá. Oktasaš diehto- ja máhttolokten čuožžovaš fágasurggiid siskkobealde galgá vuoruhuvvot váfistan dihtii, ahte KORO lea fágalaš deaivvadansadji masa buot virggehasat dovdet gullelašvuođa.
- c) KORO:s galgá leat diehtomielalaš gaskavuhta oinnolašvuođa mearkkašupmái sihke doaimma ja oktagasa dihtii. Searválaš fágabiras mii doallá oktavuođa dáiddasurggiin muđui, lea deađalaš sihke organisašuvdnii ollislašvuohtan, ja boahttevaš bestemii.